

Sporočilo za javnost

Mednarodni dan informacijske družbe: Slovenija od leta 2023 primerjalno nazadovala po deležu prebivalstva z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami

Ljubljana, 17. maj 2026. *Inštitut za elektronsko participacijo ob mednarodnem dnevu telekomunikacij in informacijske družbe opozarja na nizek delež prebivalstva Slovenije z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami. Slovenija se z 47 % deležem uvršča na rep držav EU, v primerjavi z letom 2023 pa je nazadovala glede na povprečje EU. Država se tako oddaljuje od cilja 80 % prebivalcev z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami do konca leta 2030, navkljub izvajanju ukrepov in naložbam javnih sredstev v obdobju 2022-2025.*

Mednarodni dan telekomunikacije in informacijske družbe je namenjen ozaveščanju javnosti o družbenih spremembah, ki jih prinašajo internet in nove tehnologije ter prizadevanjem za zmanjšanje digitalnega razkoraka.

Cilj 80 % prebivalcev Slovenije z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami

Pomemben vzvod digitalne vključenosti predstavljajo digitalne kompetence prebivalstva. K temu se je zavezala država Slovenija z ambicioznim ciljem v Strategiji Digitalna Slovenija 2030, da bo do konca desetletja imelo 80 % prebivalcev Slovenije, starih od 16 do 74 let, vsaj osnovne digitalne kompetence. V ta namen je Slovenija leta 2023 v Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje¹ vključila 16 ukrepov v skupni vrednosti 127 milijonov evrov javnih sredstev, v posodobljenemu načrtu za digitalno desetletje, ki je hkrati tudi Akcijski načrt strategije Digitalna Slovenija 2030², pa je število ukrepov povečala na 20. Skupni cilj ukrepov formalnega in neformalnega izobraževanja ter podpornega okolja je digitalno opismeniti 450.000 prebivalcev, od tega 65.000 prebivalcev na letni ravni. Cilj 80 % prebivalstva z osnovnimi digitalnimi kompetencami je v nacionalnem načrtu za digitalno desetletje obsegal drugo največje število ukrepov v okviru posameznega strateškega cilja in drugi največji proračun po posameznih ciljeh. Hkrati vključuje začrtano pot in letne kazalnike napredka pri doseganju cilja in sicer 63 % za leto 2025 in 66 % za leto 2026 ob izhodiščni vrednosti 50 % prebivalstva v letu 2021 z osnovnimi digitalnimi kompetencami.

Ukrepi in javna sredstva za digitalne kompetence prebivalstva

Po podatkih v predlogu Akcijskega načrta Strategije digitalnih javnih storitev 2030 (verzija marec 2026)³ je bilo v obdobju 2022-2025 preko javnih naročil in javnih razpisov Ministrstva za digitalno preobrazbo v izvajanje ukrepov za digitalno opismenjevanje prebivalstva vključenih 105.063

1 Vir: <https://nio.gov.si/products/nacionalni%2Bstrateski%2Bnacrt%2Bza%2Bdigitalno%2Bdesetletje>.

2 Vir: <https://nio.gov.si/products/akcijski%2Bnacrt%2Bstrategije%2Bdigitalna%2Bslovenija%2B2030%2Bza%2Bleti%2B2025%2Bin%2B2026%2B>.

3 Vir: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/DRDRPE/Akcijski-nacrt/ANSDJS_2026-marec2026.docx.

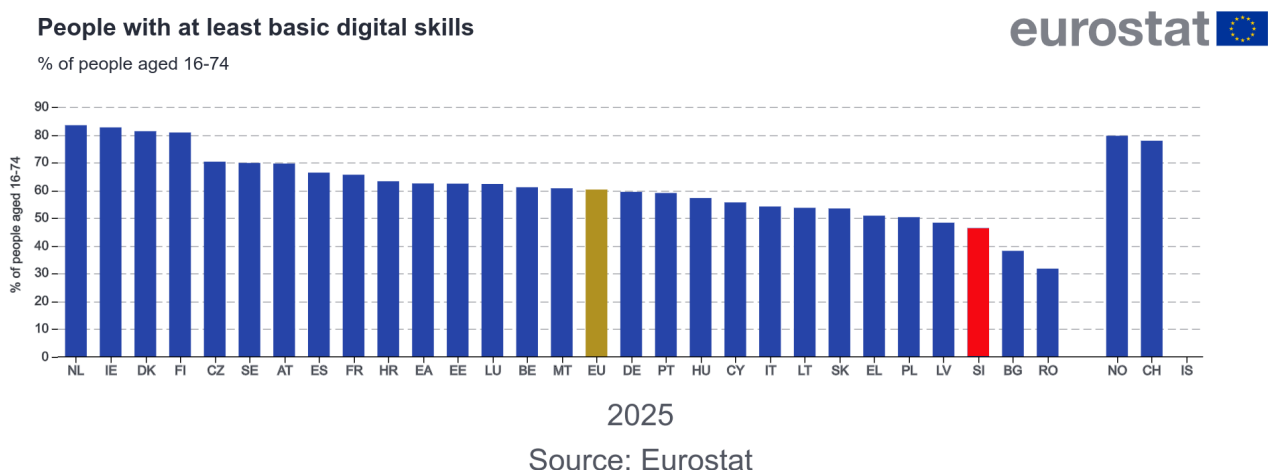
udeležencev v skupni vrednosti 17.874.275,00 EUR. Ukrepi so vključevali usposabljanja za otroke in mladino, neformalna izobraževanja za odrasle in starejše (Mobilni heroji) ter IKT vsebine za dekleta in ženske. V sklopu ukrepa svetovanja in uporabniške podpore prebivalcem pri uporabi digitalnih javnih storitev (Digi info točke) je bilo v obdobju 2023-2025 opravljenih 288.340 svetovanj v skupni vrednosti 9.403.111,00 EUR. Dodatne ukrepe za pridobivanje in razvoj digitalnih kompetenc so izvajali tudi Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (ukrepi za razvoj digitalnih kompetenc, temeljnih znanj računalništva in informatike ter računalniškega mišljenja in kompetenc za digitalno družbo v višini 8.648.452,00 EUR⁴ porabljenih sredstev do leta 2025), Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (krepitev digitalnih kompetenc zaposlenih v malih in srednjih podjetjih višini 839.696,55 EUR) ter Ministrstvo za javno upravo (ukrep za krepitev digitalnih znanj in spretnosti javnih uslužbencev z 32.774 udeležbami na usposabljanjih in 949.600 EUR porabljenimi sredstvi v obdobju 2023-2025).

Spremljanje napredka na področju digitalnih kompetenc

Države članice in EU merijo doseganje strateškega cilja 80 % prebivalcev z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami na podlagi sestavljenega kazalnika, ki izhaja iz Evropskega okvira digitalnih kompetenc (DigComp)⁵. Stopnja obvladovanja digitalnih kompetenc se določi na podlagi posameznikove aktivnosti in ocenjevanja na petih področjih (informacijska in podatkovna pismenost, komuniciranje in sodelovanje, ustvarjanje digitalnih vsebin, varna uporaba IKT in zaščita podatkov ter reševanje problemov)⁶. Merjenje temelji na naboru anket, ki jih po državah članicah izvajajo nacionalni statistični uradi pod okriljem EUROSTAT-a.

Nazadovanje Slovenije na rep držav EU po vsaj osnovnih digitalnih kompetencah

Najnovejši podatki⁷ Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2025 kažejo, da je imelo vsaj osnovne digitalne kompetence 47 % prebivalstva (povprečje EU znaša 60 %). Glede na primerjalne podatke EUROSTAT⁸ se Slovenija po deležu prebivalstva z osnovnimi digitalnimi kompetencami nahaja na repu držav Evropske unije skupaj z Bolgarijo (38 %) in Romunijo (32 %).

4 Okvirna ocena na podlagi podatkov v predlogu Akcijskega načrta Strategije digitalnih javnih storitev 2030 (verzija marec 2026).

5 Vir: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/projects-and-activities/education-and-training/digital-transformation-education/digital-competence-framework-digcomp_en.

6 Vir: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/isoc_sk_dskl_i21_esmsip2.htm.

7 Vir: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/14007>.

8 Vir: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/digitalisation/#/detailed/DS_10 (stolpčni grafikon)

Hkrati je Slovenija glede na leto 2023 nazadovala za tri mesta v primerjavi z drugimi državami EU. Leta 2021 je imelo v Sloveniji vsaj osnovne digitalne kompetence 50 % prebivalstva, leta 2023 pa 47 %⁹. Povprečje v EU leta 2023 je bilo 56 %. Slovenija ni izpolnila začrtane poti in letnih kazalnikov napredka pri doseganju cilja in sicer 57 % za leto 2023, 60 % za leto 2024, 63 % za leto 2025. Primerjalni podatki EUROSTAT za leti 2023 in 2025 po posameznih ciljnih skupinah prebivalstva kažejo, da se je delež prebivalstva v Sloveniji z vsaj osnovnimi digitalnimi kompetencami v starostni skupini 16-29 zmanjšal za 4 % na 64 % (povprečje EU znaša 74 %), v starostni skupini 25-54 se je povečal z 2 % na 56 % (povprečje EU 68 %) in v starostni skupini 55-74 pa zmanjšal za 1 % na 25 % (povprečje EU 42 %). Slovenija je v starostni skupini starejših nazadovala z 20. na 23. mesto med državami EU. Skupaj je imelo v Sloveniji leta 2025 manj kot osnovne (pomankljive, skromne ali zelo skromne) digitalne kompetence 42 % prebivalstva, 11 % pa jih je bilo brez digitalnih kompetenc.

Je Slovenija res primer dobre prakse na področju digitalnih kompetenc?

Ministrstvo za digitalno preobrazbo je v svoji novici¹⁰ ob objavi poročila Evropske komisije o stanju digitalnega desetletja 2025, med drugimi navedlo, da je Slovenija kot vodja grozda za digitalne spretnosti v okviru evropskega pospeševalnika najboljših praks organizirala pet delavnic in predstavila štiri dobre prakse, med njimi programe za digitalno opismenjevanje odraslih, otroke in starejše. Vlada Republike Slovenije pa je na svoji spletni strani¹¹ med svojimi dosežki navedla večjo digitalno pismenost prebivalstva, pri čemer se sklicuje na število udeležencev v usposabljanjih za digitalno opismenjevanje, projektu Mobilni heroji in projektu za prekvalifikacijo v IKT poklice.

Opozorila Evropske komisije in Poročilo o razvoju UMAR

Evropska komisija v delovnem dokumentu strokovnih služb komisije o napredku in obetih pri doseganju ciljev Digitalno desetletje za leto 2025¹² opozarja, da nacionalnim projektom neformalnega učenja na področju digitalnega opismenjevanja manjka sistematična ocena učinka ter dokazi o dolgoročnem napredku in trajnosti rezultatov (str. 75). UMAR v Poročilu o razvoju 2026¹³ pa med razlogi za relativno zaostajanje Slovenije na področju inovacijske rasti navaja tudi vse večjo vrzel pri digitalnih znanjih. Tako po deležu prebivalcev z več kot osnovnimi veščinami kot po deležu zaposlenih specialistov IKT Slovenija dosega le 24. mesto v EU (str. 133). UMAR prav tako izpostavlja pomen enakomerne razširjenosti uporabe digitalnih storitev, saj na to vplivajo digitalne spretnosti. Pri tem pa omenja kot poseben izziv zlasti dostopnost za starejše, manj digitalno pismene ter ranljive skupine, kar se odraža tudi v manjši uporabi digitalnih javnih storitev v teh skupinah (str. 200).

Problematika učinkovitosti ukrepov na področju digitalnih kompetenc

Vprašanje učinkovitosti do sedaj izvedenih javnopolitičnih ukrepov izpostavlja tudi senčno poročilo nevladne organizacije Inštitut za elektronsko participacijo o napredku Slovenije pri doseganju digitalnih ciljev Evropske unije¹⁴. Poročilo med drugimi analizira pripombe javnosti in deležnikov v

9 Vir: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_sk_dskl_i21/default/table?lang=en&category=isoc.isoc_sk.isoc_sku.

10 Vir: <https://www.gov.si/novice/2025-06-24-slovenija-ambiciozno-v-digitalno-prihodnost-objavljeno-porocilo-o-stanju-digitalnega-desetletja/>.

11 Vir: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/rezultati-dela-vlade-dr-roberta-goloba/dosezki-ministrstev/#e360916>.

12 Vir: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-2025-progress-and-outlook>.

13 Vir: <https://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju/publikacija/kakovost-zivljenja-v-slovenji-porocilo-o-razvoju-2026>.

okviru javne obravnave Akcijskega načrta strategije Digitalna Slovenija 2030 za leti 2025 in 2026¹⁵. Pripombe so se nanašale na usposobljenost kadra v javnem sektorju za izvajanje in vodenje projektov oz. ukrepov, mehanizme za zagotavljanje kakovostne izvedbe ukrepov, spremljanje napredka, zagotavljanje skladnosti s časovnicami, izvedbo v okviru načrtovanih finančnih sredstev in doseganje načrtovanih ciljev. Senčno poročilo opozarja tudi na pomanjkanje javno dostopnih podatkov o kvalitativnih učinkih, ki bi dokazovali izboljšanje digitalnih kompetenc prebivalstva na podlagi izvedenih ukrepov. Opisi in kazalniki posameznih ukrepov so v akcijskih načrtih večinoma omejeni na število udeležencev po ciljnih skupinah in porabljenih finančnih sredstev. Kot dodaten izziv pri izvajanju ukrepov se kaže tudi čezsektorska narava področja digitalne preobrazbe, ki terja učinkovito koordinacijo med pristojnimi ministrstvi, zadostno politično voljo in stabilno delovanje Vlade.

Izboljšanje strateškega načrtovanja in izvršne sposobnosti države

Izvedeni ukrepi in višina porabljenih javnih sredstev Slovenije za krepitev digitalnih kompetenc prebivalstva v obdobju 2022-2025 se ne kažejo v sestavljenem kazalniku, ki se v EU uporablja za merjenje napredka držav članic na področju digitalnih kompetenc. Nasprotno, Slovenija je v tem segmentu digitalne preobrazbe celo nazadovala. Država bi zato morala v okviru revizije Strategije Digitalna Slovenija 2030 in pripadajočega akcijskega načrta opraviti celostno evalvacijo dosedanjih ukrepov in sistematično izboljšati procese njihovega načrtovanja na podlagi kakovostnih podatkov in analiz. Vzpostaviti bi morala strukturiran strokovni dialog z deležniki in v večji meri upoštevati zainteresirano javnost ter oblikovati učinkovitejše mehanizme za medresorsko koordinacijo in izvajanje ukrepov.

Projekt Sooblikovanje javnih politik digitalizacije v Sloveniji 4 (CODIS 4)

Inštitut za elektronsko participacijo, nevladna organizacija s statusom delovanja v javnem interesu na področju razvoja informacijske družbe, bo tudi v letu 2026 spremljal napredek Slovenije pri doseganju digitalnih ciljev EU. Pozornost bo namenil problematiki učinkovitosti ukrepov za krepitev digitalnih kompetenc prebivalstva. Rezultati spremljanja bodo predstavljeni v posodobljenem senčnem poročilu o izvajanju nacionalnega strateškega načrta za digitalno desetletje. Dodatne informacije o aktivnostih projekta so dostopne na <https://www.inepa.si/tag/codis/>.

Kontaktna oseba za sporočilo za javnost:

mag. Simon Delakorda, koordinator projekta CODIS 4

Inštitut za elektronsko participacijo (INePA)

E: simon.delakorda@inepa.si / M: 041 365 529

Izjava o odgovornosti

Sporočilo za javnost je del projekta »Sooblikovanje javnih politik digitalizacije v Sloveniji 4« (CODIS 4). Projekt finančno podpira European Citizen Action Service (ECAS) z dodeljeno subvencijo EURECA 2026, (European Citizenship Accelerator), ki jo sofinancira program Državljeni, enakost, pravice in vrednote Evropske unije. Besedilo sporočila za javnost ne odraža nujno stališč in mnenj European Citizen Action Service (ECAS) ali Komisije Evropske unije. Zanje ne moreta biti odgovorna niti ECAS niti Komisija.

14 Vir: <https://www.inepa.si/2025/11/06/omejen-napredek-slovenije-in-izzivi-vkljucevanja-javnosti-pri-doseganju-digitalnih-ciljev-eu/>.

15 Vir: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDP/javne-objave/Odgovori_AN-25-26_DSI2030_JO.docx.